

Ключевые слова: *сотрудник органов внутренних дел, юридическая ответственность, дисциплинарная ответственность, основания дисциплинарной ответственности, дисциплинарное наказание сотрудника милиции, дисциплинарное взыскание.*

Harasymiv O.I. Discipline liability of law enforcement workers of Ukraine.

Article is devoted to the formulation of one of the most urgent problems in the study of the law enforcement workers liability, namely the problem of police officers discipline . The purpose of this paper is to emphasize both scientific and practical grounds of this type of liability. The author gives some ideas on law enforcement officers discipline liability as a kind of legal liability.

Key words: *law enforcement officers, legal liability, disciplinary responsibility, reasons for disciplinary responsibility , disciplinary punishment of a police officer, disciplinary chastisement.*

Стаття надійшла 6 листопада 2012 р.

УДК 342.9

**О.М. Григоришин,
А.Ю. Суходольський**

ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВ ПРО НАКЛАДЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЯГНЕНЬ

На підставі аналізу чинного адміністративного законодавства та юридичної літератури дається авторське викладення та обґрунтування видів та змісту етапів завершальної стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення – виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.

Ключові слова: *адміністративне правопорушення, адміністративне стягнення, виконання постанов, адміністративне провадження, стадія, етап.*

Постановка проблеми. У сучасних умовах адміністративна відповідальність є інструментом, за допомогою якого здійснюється коригування поведінки окремих членів суспільства, з метою досягнення максимального рівня організації та впорядкованості відносин у суспільстві. Однією з важливих умов дієвості адміністративно-деліктних відносин, які виникають з приводу будь-яких правопорушень, є ефективний механізм реалізації адміністративних стягнень. Проблема

визначення особливостей правового регулювання стадії виконання постанов про накладення адміністративних стягнень, зокрема класифікації її структурних елементів належить до найважливіших у науці адміністративного права та адміністративного процесу.

Метою статті є аналіз доктрини адміністративного права та чинного законодавства з метою виведення авторської класифікації етапів стадії виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.

Стан дослідження. В юридичній літературі можна зустріти досить велику кількість досліджень, які розкривають різноманітні аспекти стадії виконання постанов про накладення адміністративних стягнень. Підґрунтям для написання цієї наукової статті стали теоретичні роботи та фахові публікації таких вчених як Ю.П. Битяка, М.Ю. Веселова, В.М. Гаращука, С.С. Гнатюка, В.В. Головка, Т.О. Гуржія, Е.Ф. Демського, О.Ю. Дрозда, О.С. Захарової, Р.А. Калюжного, Ю.М. Козлова, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова, А.Т. Комзюка, О.В. Кузьменко, М.Я. Масленникова, М.П. Паригіна, О.О. Погрібного, Л.Л. Попова, Ю.М. Старилова, О.В. Терехова та ін. Багато положень, які стосуються зазначеної тематики, є загальноприйнятими, навіть догматичними, але деякі теоретичні питання є приводом для диспуту. Один з таких аспектів – визначення внутрішньої структури стадії виконання постанов. Аналіз теоретичних досліджень свідчить, що єдиної думки щодо кількості та розподілу етапів виконання постанов дотепер не сформовано.

Виклад основних положень. Виконання постанови про накладення адміністративного стягнення – завершальна стадія провадження у справах про адміністративні правопорушення. Її суть полягає у практичній реалізації адміністративного стягнення, яке призначене правопорушникові постановою. Від того, як послідовно реалізовано постанову про адміністративне стягнення, наскільки завершено відповідну справу, значною мірою залежать рівень ефективності боротьби з адміністративними правопорушеннями, їх попередження, результативність виховання громадян у дусі точного і неухильного дотримання законів [1, с. 98].

Адміністративно-процесуальна діяльність конкретизується і об'єктивується в межах конкретних адміністративних проваджень. Саме вони є структурними складовими окремих видів адміністративного процесу [2]. Провадження – це вид адміністративного процесу, який об'єднує послідовно вчинювані уповноваженим суб'єктом проце-

суальні дії щодо розгляду та вирішення індивідуальних справ. Провадження з розгляду конкретної індивідуальної справи є первинним елементом системи адміністративного процесу. Кожне таке провадження, як зазначає О.В. Кузьменко, – своєрідна «цеглина» у фундаменті адміністративного процесу [3, с. 19; 27].

Що стосується виконання постанов у справах про накладення адміністративних стягнень, то цей процес фактично відбувається у межах окремих проваджень, до основи яких покладено певний вид стягнення. Відтак, згідно з КУпАП (глави 26–32), виконання постанов можна поділити на вісім самостійних видів проваджень. Треба зазначити, що глава 33 КУпАП передбачає провадження з виконання постанови в частині відшкодування майнової шкоди (що не є видом адміністративного стягнення), але зазначені питання вирішуються переважно в порядку цивільного судочинства [4, с. 663].

Більшість авторів розглядають адміністративне провадження як нормативно врегульований порядок здійснення процесуальних дій [5, с. 73; 6, с. 277; 7, с. 116]. О.В. Кузьменко з приводу проваджень у виконанні постанов має наступну позицію: «Кожен з цих параграфів (йдеться про глави КУпАП, які регламентують порядок виконання постанов з кожного виду стягнень)* має найменування «провадження у виконанні постанови про...». Однак, по суті, у них йдеться про стадії адміністративного провадження» [8, с. 129].

Отже, провадження з виконання постанови про накладення певного виду стягнення – це нормативно врегульований порядок, який об'єднує послідовно вчинювані уповноваженим суб'єктом (суб'єктами) процесуальні дії, щодо практичної реалізації адміністративного стягнення, призначеного правопорушнику юрисдикційним органом (посадовою особою). Кожне провадження регламентується правовими нормами, які розташовані у відповідних главах КУпАП. Особливістю зазначених норм є те, що більшість з них є бланкетними, а відтак значний обсяг процесуальних дій регламентується низкою інших нормативно-правових актів. Таким чином, провадження з виконання постанови є частиною, видом завершальної стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення – «виконання постанов про накладення адміністративних стягнень».

Кожна стадія має свої етапи, наповнені діями. Етапи – це сукупність послідовних процесуальних дій, сполучених єдиною проміжною

* Примітка автора.

метою на певному етапі конкретного адміністративного провадження [3, с. 19; 7, с. 115]. Кожний етап, своєю чергою, складається з низки послідовно здійснюваних конкретних дій. Згідно з цим, структура провадження в справах про адміністративні правопорушення є чотирьох-рівневою: дії – етап – стадія – провадження у цілому [8, с. 255]. На стадії виконання, крім спеціальної задачі, виконуються також проміжні завдання, послідовна реалізація яких забезпечує досягнення цілей, котрі стоять перед зазначеною стадією.

Аналіз існуючих теоретичних поглядів щодо кількості та розподілу етапів стадії виконання постанов свідчить, що єдиної думки з цього питання нині не сформовано. Більшість вчених-адміністративістів виконання постанови розподіляють на два етапи: а) звернення постанови до виконання; б) безпосереднє виконання [3, с. 24; 8, с. 266–267; 9, с. 230; 10; 11]. С.С. Гнатюк у зазначені етапи додатково вкладає такий зміст: а) звернення постанови до виконання: прийняття постанови про накладення адміністративного стягнення до виконання безпосереднім виконавцем, вирішення питань, пов'язаних з виконанням постанови; б) безпосереднє виконання або передача матеріалів для примусового виконання: проведення виконавчих дій відповідно до виду накладеного адміністративного стягнення; контроль за правильним і своєчасним виконанням постанови [12, с. 15; 13, с. 104–106]. О.С. Захарова, як і попередні автори, зазначену стадію у загальних рисах поділяє на два етапи [14, с. 716], але надалі, під час більш детального розгляду змісту виконання постанов у справах про адміністративні правопорушення, крім звернення та виконання, говорить ще про завершення провадження. «Провадження з виконання постанови про призначення адміністративного покарання завершується, коли виконання проведене повністю. У цьому випадку орган, посадова особа повертає постанову з позначкою про виконане адміністративне покарання суб'єктові, що виніс постанову [14, с. 736]» (цитата наведена з урахуванням вимог законодавства РФ)*.

Однак наведений варіант поділу стадії виконання постанов на два етапи підтримують не всі дослідники. Наприклад, Е.Ф. Демський зазначену стадію поділяє на такі три етапи: а) звернення рішення (постанови) до виконання; б) безпосереднє виконання; в) повернення виконання [7, с. 129]. В процесі дослідження Л.В. Кінчене дійшла висновку, що виконання постанов у справах про адміністративні правопо-

* Примітка автора.

рушення включає п'ять взаємопов'язаних етапів: а) порушення виконавчого провадження; б) доведення постанови до відома порушника; у) звернення постанови про накладення стягнення до виконання; г) безпосереднє виконання постанови; д) завершення справи [15, с. 12]. Подібні погляди щодо етапів виконання постанов також має М.П. Паригін [16].

Доречно виникає питання: як можна говорити про врегульований на державному рівні у сфері державного управління процес, визначення дій, етапів, стадій якого віддане на відкуп дослідників чи виконавців? Отже, процесуальні дії мають бути зафіксовані в нормативному порядку. Інша річ, що в окремих видах проваджень законодавець не визнає за доцільне чітко окреслювати обсяг, межі, перелік та назву стадій. В таких випадках їх виділення є дійсно специфічним результатом узагальнення чинних у тій чи іншій сфері правил [7, с. 126].

Отже, для з'ясування цього питання проаналізуємо першоджерело – КУпАП. Визначеність двох етапів: звернення постанови до виконання та безпосереднє виконання не викликає жодного сумніву. На це вказує зміст статей 299 «Звернення постанови до виконання», 300 «Порядок виконання постанови про накладення адміністративного стягнення», 304 «Вирішення питань, зв'язаних з виконанням постанови», 306 «Порядок виконання постанови про винесення попередження», 312 «Виконання постанови про оплатне вилучення предмета» і т. ін.

Початковим етапом провадження з виконання адміністративного стягнення є звернення постанови до виконання. Зміст цього етапу полягає у скеруванні юрисдикційним органом винесеної постанови до органу (посадової особи) – виконавця (ст. 299 КУпАП). На відміну від вироків судів, які за загальним правилом підлягають виконанню лише після закінчення строку касаційного оскарження, постанови про накладення стягнень набирають чинності негайно. Л.В. Кінчене вважає, що у тому випадку, коли на орган, що виніс постанову у справі, законом покладається обов'язок щодо її виконання, етап звернення постанови до виконання відсутній. Не виділяється даний етап і при виконання стягнень у вигляді попередження, а також штрафу, який стягується на місці вчинення правопорушення [15, с. 13]. Не можна цілком погодитися з цією позицією, адже однією з особливостей адміністративного провадження є його оперативність. Вважаємо, що у зазначених випадках етап звернення постанови до виконання також наявний, хоча й відбувається формально.

Е.Ф. Демський до змісту звернення постанови до виконання включає наступні дії: 1) своєчасне вручення (надсилання) правопорушникові копії постанови про накладення адміністративного стягнення; 2) роз'яснення правопорушникові порядку та умов виконання постанови; 3) своєчасне надсилання постанови органу-виконавцю; 4) здійснення контролю за виконанням постанови про накладення адміністративного стягнення та вирішення інших питань – відстрочка виконання, припинення виконання, давність виконання постанови тощо [7, с. 472]. Цілком підтримуємо наведену позицію. Треба зазначити, що відповідно до законодавства, виконання цих дій належить до компетенції одного й того ж суб'єкта – органу (посадової особи), який виніс постанову про накладення адміністративного стягнення.

За загальним правилом, постанова підлягає виконанню з моменту її винесення (ч. 1 ст. 299 КУпАП). Але за наявності обставин, що роблять неможливим виконання постанови про накладення адміністративного стягнення у вигляді адміністративного арешту чи виправних робіт або ускладнюють їх виконання (наприклад, хвороба правопорушника, сімейні питання, питання, пов'язані з працевлаштуванням тощо), орган (посадова особа), який виніс постанову, може її виконання відстрочити строком до одного місяця.

Аналогічно вирішується державним виконавцем питання щодо відстрочки виконання постанови про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу.

Законодавець передбачає обставини (ст. 302 КУпАП), з настанням яких, орган (посадова особа), який виніс постанову про накладення адміністративного стягнення, припиняє її виконання, а разом з тим – й провадження з виконання постанови.

До них належать:

1) видання акта амністії, якщо він усуває застосування адміністративного стягнення;

2) скасування акта, який встановлює адміністративну відповідальність за даний проступок;

3) смерть особи, щодо якої винесено постанову про накладення адміністративного стягнення.

До речі, деякі автори відстрочку та припинення виконання називають факультативними задачами, які можуть виникати під час реалізації стадії виконання постанов [17, с. 94].

Постанова повинна бути звернута до виконання протягом трьох місяців з дня її винесення. Якщо постанова за цей час не була звернута

до виконання, то вона не підлягає виконанню (ст. 303 КУпАП). У разі зупинення виконання постанови у зв'язку з оскарженням чи опротестуванням або відстрочки виконання постанови перебіг строку давності зупиняється до розгляду скарги чи протесту або до закінчення строку відстрочки.

Залежно від конкретного виду адміністративного стягнення провадження з виконання постанови мають певні особливості. Постанова про винесення попередження вважається виконаною з моменту її оголошення правопорушнику органом (посадовою особою), який виніс постанову. Постанова про накладення штрафу вважається виконаною з моменту фактичної сплати штрафу. У разі несплати штрафу в термін, передбачений ст. 307 КУпАП, постанова про накладення штрафу надсилається до відділу Державної виконавчої служби за місцем проживання правопорушника або за місцем знаходження його майна для примусового виконання. Постанова про оплатне вилучення предмета вважається виконаною з моменту вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, його реалізації в установлену порядку та поверненні колишньому власникові суми, вирученої від реалізації предмета з відрахуванням витрат, пов'язаних з проведенням виконавчих дій. Постанова про конфіскацію предмета, грошей вважається виконаною з моменту вилучення для конфіскації предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, реалізації та передачі цього предмета у власність держави чи знищення предмета в установленому порядку. Постанова про позбавлення спеціального права вважається виконаною з моменту фактичного вилучення посвідчення на право керування транспортними засобами. Постанова про застосування виправних робіт вважається виконаною з часу фактичного закінчення строку відбування стягнення за місцем постійного працевлаштування правопорушника. Постанова про застосування адміністративного арешту вважається виконаною після фактичного відбування адміністративного арешту в місцях, що їх визначають органи внутрішніх справ.

Деякі глави, які регламентують провадження з виконання постанов, містять пряму вказівку про закінчення провадження з виконання постанови. Наприклад, ст. 310 КУпАП «Закінчення провадження по виконанню постанови про накладення штрафу» встановлює, що постанова про накладення штрафу, за якою стягнення штрафу проведено повністю, з відміткою про виконання, повертається органамі (посадо-

вій особі), який виніс постанову. Ст. 316 КУпАП «Закінчення провадження по виконанню постанови про конфіскацію предмета, грошей» встановлює, що постанова про конфіскацію предмета, грошей з відміткою про виконання повертається до суду, який виніс постанову.

Отже, з наведеного можна говорити про те, що у цих видах провадження законодавець чітко окреслює самостійний завершальний етап виконання постанов, а саме: закінчення провадження з виконання постанови.

У провадженнях за іншими видами стягнення цей етап однозначно законодавчо не визначено, але ми вважаємо, що він таки присутній. Наприклад, на це побічно вказує ч. 2 ст. 321 КУпАП – після закінчення призначеного строку позбавлення спеціального права особі, щодо якої застосовано вказане адміністративне стягнення, повертаються вилучені в неї документи відповідно до чинного законодавства. Вилучене посвідчення водія транспортного засобу повертається особі, яку було позбавлено права керування транспортними засобами, після успішного складання нею в ДАІ МВС іспитів для отримання права керування. Фактично навіть після завершення призначеного строку позбавлення права керування особа не має права керувати транспортним засобом до моменту успішного складання в установленому порядку іспитів та отримання назад посвідчення водія. Зі змісту абзацу 4 ч. 1 ст. 321-3 КУпАП (на власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем відбування порушником громадських робіт покладається: ведення обліку та інформування органів, що відають виконанням даного стягнення, про кількість відпрацьованих порушником годин) також впливає натяк на логічне закінчення виконання цього виду стягнення.

У разі, коли є орган-виконавець (посадова особа), то дії по закінченню провадження з виконання постанови полягають в тому, щоб зробити відмітку в копії постанови і направити її юрисдикційному органу (посадовій особі) або представити іншу інформацію, що свідчить про виконання стягнення.

Останній залучає документи до матеріалів справи про адміністративне правопорушення. Коли ж юрисдикційний орган (посадова особа) виконує і функцію приведення рішення до виконання, то дані дії полягають у здійсненні напису на постанові про виконання стягнення.

У межах правовідносин, які складаються з приводу виконання постанов можуть виникати ситуації, коли за різних обставин постано-

ви про накладення адміністративних стягнень іноді скасовуються з припиненням провадження у справі про адміністративне правопорушення. Але такі постанови до часу їх скасування нерідко виявляються повністю або частково виконаними. Тому виникає необхідність відшкодування громадянам матеріальної і моральної шкоди у зв'язку з неправильним притяганням до адміністративної відповідальності. Зазначені правовідносини російський науковець М.Я. Масленников розглядає як повернення (дослівно російською мовою «поворот») виконання постанов про накладення адміністративних стягнень [18, с. 185–193], що можна вважати необов'язковим, але окремим етапом у стадії виконання постанов.

Основи законодавства про адміністративні правопорушення чітко не визначають порядку розв'язання питань, пов'язаних з поверненням виконання постанов про накладення адміністративних стягнень. Стаття 296 КУпАП визначає лише, що скасування постанови із закриттям справи про адміністративне правопорушення тягне за собою повернення стягнених грошових сум, оплатно вилучених і конфіскованих предметів, а також скасування інших обмежень, зв'язаних з цією постановою.

У разі неможливості повернення предмета повертається його вартість. Відшкодування шкоди, заподіяної громадянину незаконним накладенням адміністративного стягнення у вигляді адміністративного арешту або виправних робіт, провадиться в порядку, встановленому законом.

Інструкція з оформлення працівниками ДАІ МВС матеріалів про адміністративні порушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху (п. 2.22) до того ж додає, що у разі скасування постанови в справі про адміністративне правопорушення внаслідок її неправомірного винесення за даним фактом проводиться службова перевірка. Стосовно винної посадової особи відповідно до положень Закону України «Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України» вживаються заходи дисциплінарного впливу, відомості про які додаються до матеріалів перевірки [19].

Висновки. Вважаємо, що стадія виконання постанов про накладення адміністративних стягнень поділяється на чотири етапи:

- а) звернення постанови до виконання;
- б) безпосереднє виконання;
- в) закінчення провадження з виконання постанови;
- г) повернення виконання.

Перших три етапи є обов'язковими, а останній – може мати місце лише за певних обставин (необов'язковий).

Саме чітке законодавче регламентування процедурно-процесуального порядку реалізації норм права є необхідною умовою для об'єктивного та неупередженого застосування цих норм, особливо якщо їх положення передбачають звуження наданих громадянину державою прав, застосування заходів матеріального впливу, в тому числі й накладання адміністративних стягнень.

1. Веселов М.Ю. Правовий механізм забезпечення виконання адміністративних штрафів: недоліки та шляхи удосконалення / М.Ю. Веселов // Наука і правоохорона. – 2009. – № 3 (5). – С. 98–104.

2. Гнатюк С.С. Провадження у справах про адміністративні проступки у структурі адміністративно-деліктного процесу / С.С. Гнатюк // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ: збірник наукових праць. – Х., 2011. – № 4 (55). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/vkhnvuv/2011_55/55/32.pdf.

3. Кузьменко О.В. Адміністративний процес у парадигмі права: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра юрид. наук: 12.00.07 / О.В. Кузьменко; Київ. нац. ун-т внутр. справ. – К., 2006. – 32 с.

4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: науково-практичний коментар / [Р.А. Калюжний, А.Т. Козлюк, О.О. Погрібний та ін.]. – Видання третє. – К.: Алерта; КН; ЦУЛ, 2010. – 684 с.

5. Административное право: учебник / под ред. Ю.М. Козлова, Л.Л. Попова. – М.: Юрист, 2000. – 728 с.

6. Колпаков В.К. Адміністративне право України: підручник / В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 544 с.

7. Демський Е.Ф. Адміністративне процесуальне право України: навч. посібник / Е.Ф. Демський. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 496 с.

8. Кузьменко О.В. Адміністративно-процесуальне право України: підручник / О.В. Кузьменко, Т.О. Гуржій; за ред. О.В. Кузьменко. – К.: Атіка, 2007. – 416 с.

9. Адміністративне право: підручник / [Ю.П. Битяк (кер. авт. кол.), В.М. Гарашук, В.В. Богущький та ін.]; за заг. ред. Ю.П. Битяка, В.М. Гарашука, В.В. Зуй. – Х.: Право, 2010. – 624 с.

10. Адміністративне право України: підручник / за заг. ред. Т.О. Коломощ. – К.: Істина, 2009. – 480 с.

11. Дрозд О.Ю. Стадії провадження у справах про адміністративні проступки / О.Ю. Дрозд // Держава та регіони. Серія: Право: науково-виробничий журнал. – 2012. – № 1. – С. 32–36.

12. Гнатюк С.С. Стадії провадження у справах про адміністративні проступки: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.07 / С.С. Гнатюк; Львів. держ. ун-т внутр. справ. – Львів, 2010. – 18 с.

13. Гнатюк С.С. Виконання постанов по справах про адміністративні правопорушення: проблеми правового регулювання / С.С. Гнатюк // Науковий вісник Львівського юридичного інституту. – 2004. – Вип. 3. – С. 100–110.

14. Общее административное право: учебник / под ред. Ю.Н. Старикова. – Воронеж: Изд-во Воронеж. гос. ун-та, 2007. – 848 с.

15. Кинчене Л.В. Исполнение органами внутренних дел постановлений о наложении административных взысканий: автореф. дис. на соиск. уч. степ. канд. юр. наук: спец. 12.00.02 / Л.В. Кинчене. – М., 1999. – 20 с.

16. Парыгин Н.П. Исполнение постановлений об административных взысканиях: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / Н.П. Парыгин. – Свердловск, 1991. – 210 с.

17. Головкин В.В. О понятии и содержании стадии исполнения постановления о назначении административного наказания / В.В. Головкин, О.В. Терехов // Вестник Южно-Уральского Государственного университета: Серия «Право». – 2005. – № 8 (48). – С. 91–101.

18. Масленников М.Я. Административно-юрисдикционный процесс. Сущность и актуальные вопросы правоприменения по делам об административных правонарушениях / М.Я. Масленников. – Воронеж: Изд-во Воронежского ун-та. – 1990. – 209 с.

Григоршин А.Н., Суходольский А.Ю. Этапы выполнения постановлений о наложении административных взысканий.

На основании анализа действующего административного законодательства и юридической литературы дается авторское изложение и обоснование видов и содержания этапов завершающей стадии производства по делам об административных правонарушениях – выполнения постановлений о наложении административных взысканий.

Ключевые слова: административное правонарушение, административное взыскание, выполнение постановлений, административное производство, стадия, этап.

Grigorishin O.M., Sukhodolski A.Yu. Stages of decisions implementation about the imposition of administrative sanctions.

On the basis of the analysis of the current administrative law and legal literature the author presents and justifies the kinds and the content of the final stage of proceedings in cases of administrative offences – execution of decisions about imposition of administrative sanctions.

Key words: administrative offence, administrative sanctions, implementation of regulations, administrative proceedings, the stage.

Стаття надійшла 3 квітня 2012 р.